

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 43/25

U Luxembourggu 3. travnja 2025.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-713/23 | Wojewoda Mazowiecki

Nezavisni odvjetnik Richard de la Tour: pravom Unije državi članici nalaže se priznavanje istospolnog braka koji je sklopljen u drugoj državi članici, a ne prijepis vjenčanog lista u državnu maticu

Međutim, drukčiji je slučaj kad se pokaže da je prijepis jedini način priznavanja istospolnog braka u državi članici koja ne predviđa takav brak

Dvojica poljskih državljana, od kojih jedan ima i njemačko državljanstvo, vjenčala su se 2018. u Berlinu. Oni su zatim zatražili prijepis¹ svojeg njemačkog vjenčanog lista u poljske državne matice. Taj je zahtjev odbijen uz obrazloženje da se poljskim pravom ne predviđa sklapanje istospolnih brakova. Stoga bi se prijepisom predmetnog vjenčanog lista povrijedila temeljna načela poljskog pravnog poretka.

Bračni drugovi osporavaju to odbijanje, navodeći svoju namjeru kretanja i boravka u Poljskoj na način da su priznati kao vjenčane osobe. Postupajući u tom predmetu, poljski Visoki upravni sud obratio se Sudu. Visoki upravni sud želi doznati jesu li u skladu s pravom Unije propis ili praksa države članice kojima se ne dopušta ni priznavanje istospolnog braka ni prijepis vjenčanog lista za taj brak u državne matice².

Nezavisni odvjetnik Jean Richard de la Tour u svojem mišljenju podsjeća na to **da je osobno stanje, uključujući pravila o braku, područje koje potpada pod nadležnost država članica**. Međutim, države članice pri izvršavanju te nadležnosti dužne su poštovati pravo Unije.

U tom kontekstu nezavisni odvjetnik primjećuje da nepostojanje bilo kakvog priznavanja bračne veze sklopljene u drugoj državi članici ograničava slobodu kretanja i boravka građana Unije koja im je zajamčena pravom Unije. Štoviše, nepriznavanje te veze može ugroziti poštovanje privatnog i obiteljskog života³.

Stoga je na državama članicama koje ne predviđaju istospolni brak da **uspostave odgovarajuće postupke kako bi se osiguralo obznaniivanje trećima takvih brakova sklopljenih u drugoj državi članici**. Cilj je takvih postupaka da istospolni parovi ne ostanu u pravnoj praznini i da se uredi temeljni aspekti njihova života koji se odnose na vlasništvo, oporezivanje ili nasljeđivanje.

Svaka država članica nadležna je za utvrđivanje načina priznavanja istospolnih parova. Tim se priznavanjem ne zahtijeva prijepis stranog vjenčanog lista u državnu maticu, pod uvjetom da brak proizvodi svoje učinke bez te formalnosti. Međutim, **uzimajući u obzir da u Poljskoj ne postoje alternativna rješenja kojima se omogućuje dokazivanje bračnog statusa**, kao što je to podnošenje drugog službenog dokumenta koji poljska tijela mogu priznati, **nezavisni odvjetnik zaključuje da se toj državi članici nalaže obveza prijepisa predmetnog vjenčanog lista**.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s čitanja mišljenja dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Prijepis strane isprave o osobnom stanju jest vjeran i doslovan prijenos njezina sadržaja u poljsku državnu maticu. Na taj način prijepisom nastaje poljska isprava o osobnom stanju koja je odvojena od izvorne isprave.

² Članak 20. i članak 21. stavak 1. UFEU-a, u vezi s člankom 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

³ Sadržano u članku 7. Povelje o temeljnim pravima, sa značenjem i opsegom koji su jednaki onima koja imaju prava zajamčena člankom 8. Konvencije za zaštitu temeljnih prava i sloboda. U tom pogledu nezavisni odvjetnik navodi, među ostalim, presudu od 12. prosinca 2023. u predmetu Przybylska i drugi protiv Poljske, u kojoj je Europski sud za ljudska prava presudio da je Poljska povrijedila svoju pozitivnu obvezu uspostave posebnog pravnog okvira kojim se jamči priznavanje i zaštita istospolnih zajednica.